

nera apreciable la mortalitat de la primera i segona infància.

Aquesta opinió no és universal; alguns autors pretenen que la infecció per la llet, a la infància, produeix una immunitat tuberculosa beneficiosa i una protecció per al pervenir. Sobre aquesta teoria s'apoya la opinió de Mc. Collum, qui pretén que la llet, per les seves matèries grasses i la seva vitamina lipo-soluble A, és un gran factor de resistència a la malaltia.

Aquestes explicacions, més o menys contradictòries, fan de l'estudi de les estadístiques de la tuberculosi de la infància en les seves relacions amb el consum i reglamentació de la llet, una qüestió molt interessant i que pot portar a descobriments preciosos.

b) La prevenció de les infeccions per contacte, ha estat molt augmentada aquests últims anys per les diverses mesures antituberculosas. La influència d'aquesta previsió és, sens dubte, molt grossa. Dos factors l'han produït.

1) *L'educació dels malalts*, sense parlar de l'elevació del nivell intel·lectual i de la instrucció generals, com de la difusió dels coneixements d'higiene entre el públic, mitjançant la propaganda escrita i oral. Aquesta educació d'higiene específica del malalt tuberculós, ha estat molt desenrotllada pels *dispensaris* i els seus serveis de visitadores a domicili. La mateixa nota s'aplicà als sanatoris, on els malalts aprenen de tenir compte amb si mateixos i, més tard, amb la seva família; però, la influència educativa del sanatori és més limitada a causa del més petit nombre de malalts sobre els quals pot actuar.

2) D'importància considerable és l'isolament del cassos de tuberculosi oberta als sanatoris i hospitals. Aquest factor, teòricament, almenys, podria explicar la reducció de la tuberculosi durant aquests últims anys, a Anglaterra, com ho ha demostrat la estadística de Newholme.

La influència relativa de la campanya antituberculosa (*dispensaris*, hospitals, sanatoris, visitadores), d'una part, i els factors econòmics i de salubritat general, de l'altra, han estat objecte de nombroses discussions.

La majoria dels autors consideren l'acció antituberculosa directa, com més important que els altres factors.

III. És impossible no ésser impressionat fonament pels resultats d'experiències fetes en gran escala, com les de la "Metropolitan Life Insurance Company" que ha realitzat, durant dos anys, una campanya d'educació higiènica entre els seus

milions de clients, i que ha vist per la seva acció disminuir la mortalitat per tuberculosi entre ells, molt més de pressa que entre els restants de la població. El resultat de la demostració de Framingham prova, de manera experimental, el valor de les mides antituberculosas especialitzades.

Esperades per tothom amb el major interès, són les experiències començades baix la mateixa direcció per la "Milbank Memorial Fund", amb més extensió encara a les seccions urbanes i rurals de l'estat de New York.

* * *

Resumint les diverses opinions exposades, sembla que les causes més clares de la reducció de la mortalitat tuberculosa, són:

1) Millora de les condicions de vida (en particular millor alimentació i millors habitacions):

2) Isolament dels cassos de tuberculosi oberta als hospitals i sanatoris;

3) Coneixement més general de les mides profilàctiques entre els malalts i les seves famílies, gràcies a l'acció dels dispensaris i dels seus agents.

Aquests dos últims factors constitueixen part integrant de les mides antituberculosas.

* * *

Fins aquí tradueixo del Dr. Biraud; però, abans de passar endavant i volent treure conseqüència del seu magnífic estudi, crec que serà convenient ressenyar en síntesi l'èxit obtingut a Framingham per l'organització de la lluita específica contra la tuberculosi, al qual repetidament es refereix.

Una de les companyies de segurs de vida, la Metropolitan Life Insurance Co., dels Estats Units d'Amèrica, de les més poderoses, observant que la mortalitat per tuberculosi anava augmentant entre els seus assegurats, a l'extrem que en la sola secció de segurs industrials representava l'any 1915, el 16 % de la mortalitat total, havent de satisfer 4 milions i més de dòllars, corresponents a 14325 pòlices de segur motivades per la tuberculosi, va pensar, *atenent el seu negoci*, en la necessitat d'emprar els medis possibles per a aconseguir rebaixar aquesta mortalitat. Per a aquest fi, va posar-se en relació amb l'Associació Americana d'Estudis i Previsió de la Tuberculosi, entregant-li 100 mil dòllars perquè fés, durant tres anys, un assaig pràctic de lluita antituberculosa. Creient després que tres anys eren poc temps per treure de tal estudi conseqüències pràctiques,